

R O Z S U D O K

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Oľgy Trnkovej a členov senátu JUDr. Ladislava Górásza a JUDr. Mariána Sluka, PhD., v právnej veci navrhovateľa **W.**, so sídlom v M., zastúpeného J., advokátom v K., proti odporcovi **J.**, súdnemu exekútorovi v B., o **804, 42 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 17 C 82/2007, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 8. apríla 2013 sp. zn. 6 Co 305/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **z a m i e t a**.

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa svojím návrhom domáhal proti odporcovi zaplatenia sumy 24 234 Sk (804,42 €) titulom bezdôvodného obohatenia . Uplatnený nárok skutkovo vymedzil tým, že na základe právoplatného a vykonateľného platobného rozkazu podal oprávnený (B.) proti nemu ako povinnému návrh na vykonanie exekúcie. Upovedomenie o začatí exekúcie bolo vydané 27. decembra 2005 a doručené mu 4. januára 2006. Reagoval naň oznámením z 18. januára 2006, že dobrovoľne zaplatil trovy konania, trovy právneho zastúpenia v súdnom a exekučnom konaní, keď vymáhaná istina (169 845, 30 Sk -5 637, 83 €) bola na účet oprávneného zaplatená 25. decembra

2005 t. j. ešte pred vydaním upovedomenia. Napriek uvedeným skutočnostiam odporca (súdny exekútor) vydal dňa 26. januára 2006 exekučný príkaz na vykonanie exekúcie prikázaním pohľadávky z účtu v banke na celý nárok priznaný v exekučnom konaní, exekúcia bola 3. februára 2006 vykonaná a z jeho účtu bola odpísaná nesprávne určená suma 55 735 Sk (1 850, 06 €) rovnajúca sa výške odmeny vyčíslenej súdnym exekútorom (odporcom). Tento mal nárok len na odmenu vo výške 50 % a keďže vlastným konaním vymohol len úroky z omeškania (32 271 Sk – 1 071, 20 €) patrila mu len z tejto časti odmena v plnej výške . Preto správne určená odmena mala byť vo výške 26 471, 43 Sk (878, 69 €) s 19 % DPH (5 029, 57 Sk – 166, 95 €) , spolu vo výške 31 501 Sk (1 045, 64 €) a suma 24 234 Sk (804, 42 €) je bezdôvodným obohatením získaným odporcom na jeho úkor.

Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 27. novembra 2007 č. k. 17 C 82/2007 – 47 uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 24 234 Sk (804, 42 €) spolu so 6 % úrokom z omeškania od 3. februára 2006 do zaplataenia ako aj náhradu trov konania 20 856 Sk (692, 29 €) , všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Mal preukázať, že navrhovateľ dňa 30. decembra 2005 uhradil istinu (na základe právoplatného a vykonateľného platobného rozkazu) a dňa 18. januára 2006 trovy konania , trovy právneho zastúpenia súdneho a exekučného konania. V tejto časti bolo preto povinnosťou súdneho exekútora upustiť od exekúcie. Námiatku odporcu, že tak urobiť nemohol z dôvodu absencie súhlasu oprávneného, považoval za nedôvodnú, pretože exekútor oprávnenému postup podľa § 46 ods. 3 Exekučného poriadku nenavrhol . Za splnenú považoval súd aj podmienku vyplývajúcu z ustanovenia § 47 ods. 3 Exekučného poriadku , lebo navrhovateľ (povinný) istinu, trovy konania a trovy právneho zastúpenia v súdnom a exekučnom konaní, spolu v sume 200 172 Sk (6 644, 49 €) zaplatil 18. januára 2006 pred uplynutím lehoty na podanie námietok proti upovedomeniu o začatí exekúcie (lehota uplynula 23. januára 2006). Preto odporcovi (súdnemu exekútorovi) vznikol nárok na odmenu z istiny (169 845 Sk – 5 637, 82 €) , trov konania (8 490 Sk – 281, 82 €) a trov právneho zastúpenia (14 042 Sk – 466, 10 € a 7 795 Sk – 258, 75 €) vo výške 50 % t. j. v sume 20 017 Sk (664, 44 €) . Súdny exekútor (odporca) vymohol len úroky z omeškania v sume 32 271 Sk (1 071, 20 €) , z ktorej sumy má nárok na odmenu vo výške 6 454 Sk (214, 23 €) . Preto spolu si mal súdny exekútor uplatniť odmenu v sume 31 501 Sk – 1 045, 64 € (26 471, 43 Sk – 878, 69 € a 19 % DPH) , nie v sume 55 735 Sk (1 850, 06 €) . Rozdiel týchto súm predstavuje bezdôvodné obohatenia získané odporcom na úkor navrhovateľa.

O úrokoch z omeškania rozhodol podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a o trovách konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie odporcu rozsudkom z 15. októbra 2008 sp. zn. 15 Co 165/2008 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh zamietol a odporcovi náhradu trov prvostupňového konania nepriznal. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi trovy odvolacieho konania vo výške 1 452 Sk (48, 20 €) v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Uviedol, že podľa ustanovenia § 27a vyhlášky č. 288/1995 o odmenách a náhradách súdnych exekútorov v platnom znení v exekučných konaniach začatých do 30. apríla 2008 patrí exekútorovi odmena podľa doterajších predpisov. V danom prípade exekúcia a exekučné konanie proti navrhovateľovi (ako povinnému) začali 18. novembra 2005 dorúčením návrhu na vykonanie exekúcie oprávneným (§ 36 ods. 2 Exekučného poriadku). V porovnaní so súdom prvého stupňa bol toho názoru , že odporcovi (súdnemu exekútorovi) patrila v súlade s ustanovením § 47 ods. 3 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. septembra 2005 (ktoré treba aplikovať aj na exekučné konania začaté do tohto dátumu) odmena vo výške 20 % zo základu t. j. zo sumy, ktorú povinný 30. decembra 2005 uhradil (z istiny vo výške 200 169 Sk – 6 644, 39 €) . Konštatoval, že v právnej praxi boli na predmetnú otázku rozdielne právne názory, lebo zo zákona *expressis verbis* nevyplýva, či v prípade plnenia povinným po začatí exekučného konania, ale pred vydaním upovedomenia o začatí exekúcie, má súdny exekútor nárok na odmenu. Bol toho názoru , že aj podľa predchádzajúcej právnej úpravy mal súdny exekútor nárok na odmenu vo výške 10 % zo základu na jej určenie v prípade , ak došlo k upusteniu od vykonania exekúcie , čo bolo možné len za predpokladu , že povinný zaplatil aj trovy exekúcie. V danej veci povinný (navrhovateľ) uhradením istiny (nie aj trov exekúcie) uhradil len časť vymáhanej pohľadávky . Preto správne súdny exekútor vymáhal príslušenstvo a časť trov, z ktorého dôvodu má nárok na odmenu vo výške 20 % zo základu na jej určenie. Ustanovenie § 47 ods. 3 Exekučného poriadku upravuje výšku trov súdneho exekútora za podmienok , ak povinný uhradí pohľadávku po začatí exekučného konania , ale pred uplynutím lehoty na podanie námietok za predpokladu, že bola uhradená celá (nie čiastočná) pohľadávka v rovnakom rozsahu ako v prípade upustenia od vykonania exekúcie (§ 46 ods. 3 Exekučného poriadku). O trovách prvostupňového konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a o trovách odvolacieho konania podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 30. júna 2010 sp. zn. 2 Cdo 91/2009 rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu tzv. inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) a spočívajúcej v jeho nepreskúmateľnosti . Uviedol, že odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal s námietkami odporcu týkajúcimi sa charakteru právneho vzťahu medzi účastníkmi konania , z ktorého je vyvodzovaný navrhovateľom uplatnený nárok, t. j. či ide alebo nejde o vzťah občianskoprávny. Z obsahu návrhu (ako aj z vyjadrení navrhovateľa) je zrejmé, že pre uplatnenie nároku na zaplatenie spornej sumy titulom bezdôvodného obohatenia v súdnom konaní navrhovateľ považoval za relevantnú skutočnosť, že v exekučnom konaní (ako povinný) zaplatil súdnemu exekútorovi (odporcovi) vykonávajúcemu exekučnú činnosť vyššiu odmenu. Teda svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vyvodzoval z právneho vzťahu, ktorý vznikol medzi ním ako účastníkom exekučného konania a súdnym exekútorom vykonávajúcim exekučnú činnosť a vzťahu, ktorý sa zrejme netýkal niektorej z typických súkromných oblastí života fyzickej osoby alebo existencie právnickej osoby. Preto na posúdenie opodstatnenosti uplatneného nároku bolo v prvom rade treba jednoznačne ustáliť, či išlo medzi povinným (navrhovateľom) ako účastníkom exekučného konania a súdnym exekútorom (odporcom) vykonávajúcim exekučnú činnosť o vzťah vyplývajúci zo súkromného práva, alebo o verejnoprávny vzťah , pričom treba vychádzať aj z právneho postavenia súdneho exekútora definovaného Exekučným poriadkom. Následne potom posúdiť, či vzhľadom na povahu tohto vzťahu mohlo dôjsť na strane súdneho exekútora k bezdôvodnému obohateniu podľa § 451 Občianskeho zákonníka tým, že povinný (odporca) zaplatil za výkon exekučnej činnosti odmenu , výška ktorej presahuje sumu zodpovedajúcu príslušnému právnomu predpisu a ak áno, či (ne) došlo k vyplateniu odmeny v rozpore s právnymi predpismi. Treba zdôrazniť, že navrhovateľ je povinný návrhom uplatnený nárok vymedziť iba skutkovo. Právne posúdenie zistených skutkových okolností a ich podriadenie pod určitú právnu normu je úlohou súdu. Pokiaľ súd rozhoduje o nároku na plnenie na základe skutkových okolností , so zreteľom na povahu ktorých prichádza do úvahy možnosť podriadenia návrhom uplatneného nároku pod inú hmotnoprávnu normu , než je uvedená v návrhu, musí vec posúdiť podľa zodpovedajúcej normy bez ohľadu na to, či je v návrhu uvedený (alebo správne uvedený) právny dôvod požadovaného plnenia. Preto sa treba (po závere o povahe vzťahu medzi účastníkmi) zaoberať aj otázkou, či nárok uplatnený navrhovateľom ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia , nevyplýva

zo vzťahu zodpovednosti súdneho exekútora za škodu spôsobenú účastníkovi exekučného konania v zmysle príslušného ustanovenia Exekučného poriadku.

Krajský súd v Bratislave (v poradí druhým) rozsudkom z 8. decembra 2010 sp. zn. 15 Co 344/2010 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh zamietol a odporcovi nepriznal náhradu trov prvostupňového a dovolacieho konania. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi trovy odvolacieho konania vo výške 48, 19 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Dospel k záveru, že pokiaľ si navrhovateľ uplatňoval pohľadávku voči odporcovi ako súdnemu exekútorovi, bol by vzťah medzi nimi vzťahom verejnoprávnym, keďže súdny exekútor má postavenie orgánu verejnej moci. Preto mal navrhovateľ návrh uplatniť proti Slovenskej republike v zastúpení Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky v súlade s ustanovením § 4 ods. 1 písm. a/ bod 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v platnom znení (ďalej len zákon). Uviedol, že navrhovateľ sa domáhal uplatnenej pohľadávky (804,42 €) s príslušenstvom z dôvodu, že odporca ako súdny exekútor mal nárok na odmenu iba vo výške 50 % odmeny zo sumy 169 845 Sk, z trov konania v sume 8 490 Sk, z trov právneho zastúpenia 14 042 Sk a z trov právneho zastúpenia v exekučnom konaní vo výške 7 795 Sk, pretože súdny exekútor vymáhal a vymohol len úroky z omeškania vo výške 32 271 Sk , z ktorej sumy mu patrí odmena v sume 6 454 Sk. Pohľadávku si uplatňoval (návrhom) titulom bezdôvodného obohatenia a v rámci odvolacieho konania titulom náhrady škody. Keďže v čase podania návrhu (30. apríla 2007) bola už exekúcia ukončená, lebo odporca vrátil dňa 6. februára 2006 poverenie na vykonanie exekúcie, podľa názoru odvolacieho súdu si mohol navrhovateľ svoj nárok uplatňovať voči odporcovi už len ako voči fyzickej osobe. V takomto prípade bolo možné vzťah medzi účastníkmi konania považovať za vzťah súkromnoprávny a navrhovateľovi by vznikol nárok na zaplatenie uplatnenej pohľadávky titulom náhrady škody podľa všeobecných predpisov o zodpovednosti za škodu. Keďže ale navrhovateľ podal návrh proti odporcovi ako súdnemu exekútorovi t. j. proti orgánu verejnej moci , ktorým mu bola spôsobená škoda , pasívne legitimovaným bola Slovenská republika v zastúpení Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky , z ktorého dôvodu zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa. Navyše odvolací súd trval na svojom pôvodnom stanovisku, že odporcovi ako súdnemu exekútorovi patrila odmena vo výške 20 % zo základu v súlade s § 47 ods. 3 Exekučného poriadku (s účinnosťou od 1. septembra 2005), v ktorom je upravená výška trov exekučného konania, ale za podmienky , ak povinný uhradí pohľadávku

po začatí exekučného konania skôr, ako mu uplynie lehota na podanie námietok, avšak musí ísť o uhradenie celej (nielen čiastočnej) pohľadávky. V danom prípade neboli splnené podmienky pre určenie odmeny (50 % zo základu) vyplývajúce z ustanovenia § 46 ods. 3 Exekučného poriadku, pretože súhlas oprávneného s upustením od vykonávania exekúcie nebol daný a navrhovateľ ako povinný po vydaní upovedomenia o začatí exekúcie (27. decembra 2005) plnil iba čiastočne (dňa 30. decembra 2005 uhradil istinu vo výške 169 845, 30 Sk, a dňa 18. januára 2006 uhradil trovy konania vo výške 8 490 Sk a trovy právneho zastúpenia vo výške 14 042 Sk). Neuhradené zostali úroky z omeškania a trovy exekúcie, z ktorého dôvodu odporca (súdny exekútor) vydal exekučný príkaz na vymoženie tejto zostávajúcej časti pohľadávky. Súdny exekútor teda nebol oprávnený upustiť od vykonania exekúcie (pohľadávka nebola uhradená v celom rozsahu a oprávnený s upustením od vykonávania exekúcie súhlas nedal resp. takýto súhlas nebol od neho ani požadovaný). O trovách prvostupňového konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 151 ods. 1 O. s. p., o trovách odvolacieho konania podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. a o trovách dovolacieho konania podľa § 243d Ods. 1 O. s. p. v spojení s § 151 ods. 1 O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 28. mája 2012 sp. zn. 7 Cdo 60/2011 rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že konanie odvolacieho súdu bolo postihnuté tzv. inou vadou konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.).

Krajský súd v Bratislave (v poradí tretím) rozsudkom z 8. apríla 2013 sp. zn. 6 Co 305/2012 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh zamietol a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi trovy konania vo výške 46 € v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. V prvom rade sa zaoberal otázkou posúdenia nároku navrhovateľa na zaplatenie 804, 42 €. Teda tým, či nárok uplatnený navrhovateľom nevyplýva zo vzťahu zodpovednosti súdneho exekútora za škodu spôsobenú účastníkovi exekučného konania s poukazom na § 33 ods. 1 Exekučného poriadku. Na pojednávaní 8. apríla 2013 preto vyzval účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili a súčasne nariadil ako dôkaz vykonať opätovný výsluch účastníkov konania. Na rozdiel od súdu prvého stupňa mal za to, že vec treba posúdiť nie podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ale s poukazom na § 33 ods. 1 Exekučného poriadku a tiež, že súdnemu exekútorovi patrí odmena vo výške 20 % zo základu, a to aj zo sumy, ktorú povinný plnil dňa 30. decembra 2005, v súlade s § 47 ods. 3 Exekučného poriadku účinným

od 1. septembra 2005 . Poukázal na to, že aj podľa predchádzajúcej právnej úpravy mal súdny exekútor nárok na odmenu vo výške 10 % zo základu na jej určenie, ak došlo k upusteniu od vykonávania exekúcie , čo bolo možné iba za predpokladu, že povinný uhradil exekútorovi aj trovy exekúcie. V danom prípade (stav od 1. septembra 2005, keď exekúcia začala 18. novembra 2005) povinný uhradil istinu , neuhradil časť trov, ani príslušenstvo, teda uhradil len časť vymáhanej pohľadávky . Konštatoval, že vzhľadom i na právne stanovisko navrhovateľa v odvolacom konaní, v § 47 ods. 3 Exekučného poriadku je riešená výška trov exekútora, a to za splnenia podmienky , ak povinný uhradí pohľadávku po začatí exekučného konania skôr, ako mu uplynie lehota na podanie námietok, avšak musí ísť o uhradenie celej (nielen) čiastočnej pohľadávky. V takom prípade má exekútor nárok na náhradu trov konania vo výške ustanovenej osobitným predpisom v rovnakom rozsahu ako v prípade upustenia od vykonania exekúcie, pričom osobitným predpisom je vyhláška č. 288/1995 Z. z. v platnom znení. V danom prípade povinný uhradil istinu, neuhradil trovy exekúcie , a teda uhradil len časť vymáhanej pohľadávky, preto správne súdny exekútor ďalej príslušenstvo a časť trov vymáhal a jeho výška odmeny je až vo výške 20 % zo základu jej určenia (§ 5 ods. 1 citovanej vyhlášky). O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie navrhovateľ. Navrhol, aby dovolací súd rozsudok krajského súdu zmenil a uložil odporcovi povinnosť zaplatiť mu sumu 804, 42 s úrokom z omeškania a trovami konania. Namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. Za rozhodujúcu právnu otázku pre rozhodnutie v danej veci považoval (nie otázku posúdenia právneho vzťahu medzi účastníkmi konania) samotné vyčíslenie odmeny odporcom - ide o otázku zásadného právneho významu, nakoľko v aplikačnej praxi sú časté situácie, kedy dôjde k čiastočnej úhrade pohľadávky v lehote na podanie námietok proti upovedomeniu o začatí exekúcie. V tejto súvislosti poukázal na § 47 ods. 3 Exekučného poriadku , keď z jeho strany nedošlo len k úhrade peňažnej čiastky predstavujúcej príslušenstvo pohľadávky. Jeho výklad odvolacím súdom nepovažoval za správny, pretože podľa neho môže dôjsť k uvedeným absurdným situáciám zaťažujúcim povinného. Trval na tom, že odporca (ako súdny exekútor) mal nárok na odmenu vo výške 10 % zo sumy uhradenej pred uplynutím lehoty na podanie námietok a nárok na odmenu 20 % mal len zo zvyšnej sumy zaplatenej po uplynutí lehoty na podanie námietok (§ 4 ods. 1 vyhlášky č. 288/1995 Z. z.). V opačnom prípade (pri výklade odvolacím súdom) by dochádzalo k situáciám , kedy z dôvodu čo i len nezaplatenia jedného centu z celkovej

vymáhanej sumy (napr. 100 000 €) by musel povinný znášať nie 10 %, ale 20 % z celkovej sumy (napriek tomu, že uhradil 99 999, 99 €), alebo z dôvodu, že nesprávne vypočítal úroky z omeškania. Takýto výklad je podľa neho zjavne nespravodlivý.

Odporca navrhol dovolanie zamietnuť. Právny názor navrhovateľa, vyslovený v dovolaní, považoval za nesprávny nielen preto, že k žiadnemu zaplateniu pohľadávky z jeho strany neprišlo ani po uplynutí lehoty na námietky (pohľadávka s príslušenstvom bola vymožená až na základe exekučného príkazu súdneho exekútora), ale aj z nesprávneho názoru na aplikáciu ustanovení vyhlášky č. 288/1995 Z. z. V čase výkonu exekúcie platila vyhláška a jej § 4 ods. 1 v pôvodnom znení t. j. základom na výpočet odmeny súdneho exekútora za výkon exekučnej činnosti pri exekúcii na peňažné plnenie je výška vymáhanej pohľadávky (exekútor výšku vymáhanej pohľadávky a trov exekúcie povinnému v upovedomení o začatí exekúcie oznámil). Toto ustanovenie bolo novelizované až vyhláškou č. 141/2008 Z. z. tak, že slovo vymáhanej bolo nahradené slovom vymoženej s účinnosťou od 1. mája 2008 t. j. po ukončení predmetného exekučného konania v roku 2006. Uvádzaným absurdným situáciám sa podľa neho dalo predísť včasným plnením a spoluprácou zo strany dlžníkov, žalovaných a v konečnom dôsledku aj povinných osôb s veriteľmi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) dospel k záveru, že odvolací súd správne rozhodol, keď návrh zamietol.

Z ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.).

Podľa ustanovenia § 241 ods. 2 O. s. p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O. s. p. ,b/ konanie je postihnuté inou vadou konania , ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O. s. p.) sa

zaobrá procesnými vadami uvedenými v § 237 O. s. p. a tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzujú len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O. s. p.) skúmať vždy (z úradnej povinnosti) , či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p., zaoberal sa dovolací súd aj otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p, (t. j. či v tejto veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdov, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či nesprávne obsadeným súdom). Dovolateľ vady konania podľa § 237 O. s. p. nenamietal a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Preto prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia vyvodiť nemožno.

Rovnako vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O. s. p.) skúmal dovolací súd , či konanie nie je postihnuté tzv. inou vadou konania.

Inou vadou konania , na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v ustanovení § 237 O. s. p. nezakladá zmatečnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť , ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní.

V preskúmvanej veci z obsahu dovolania nevyplýva, že by navrhovateľ namietal procesné vady konania uvedené v § 237 O. s. p. alebo tzv. inú vadu konania , keď síce uviedol, že zmeňujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu (ako aj výrok o trovách konania) napadá z dôvodov uvedených v § 241 ods. 2 písm. a/, b/, c/ O. s. p. , ale žiadnu z uvedených väd nešpecifikoval a ani neodôvodnil. Z obsahu dovolania možno vyvodiť , že navrhovateľ v podstate namieta (len) nesprávne právne posúdenie veci (§ 242 ods. 1 písm. c/ O. s. p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu

aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Je nepochybné, že navrhovateľ svoj nárok na zaplatenie sumy 804, 42 € (s príslušenstvom) vyvodzoval z právneho vzťahu, ktorý vznikol medzi ním ako povinným v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 10 Er 504/2005 a odporcom ako súdnym exekútorom povereným na vykonanie exekúcie (poverením z 7. decembra 2005) na základe exekučného titulu - platobného rozkazu č. k. 4 Rob 90/2005 z 22. júla 2005, vydaného Okresným súdom Michalovce a návrhu oprávneného (B.) titulom odmeny za výkon exekučnej činnosti. Navrhovateľ vychádzal z tvrdenia, že odmenu v návrhom uplatňovanej výške, ktorá bola odpísaná z jeho účtu v banke dňa 3. februára 2006 na základe exekučného príkazu na vykonanie exekúcie prikázaním pohľadávky z účtu v banke vydaného odporcom (súdnym exekútorom) dňa 26. januára 2006 si odporca vyčíslil a vymohol (z uvedených dôvodov) neoprávnene (odmena mu patrila vo výške 1 045, 04 € a nie v z účtu odpísanej výške 1 850, 06 €).

Povinnosťou navrhovateľa bolo uplatnený nárok vymedziť iba skutkovo. Právne posúdenie zistených skutkových okolností a ich podradenie pod konkrétnu právnu normu už bolo úlohou súdu bez ohľadu na skutočnosť, ako titul právneho dôvodu svojho nároku navrhovateľ (návrhom a v priebehu konania) špecifikoval. Za rozhodujúcu skutočnosť pritom považoval to, že v exekučnom konaní (ako povinný) zaplatil odporcovi (ako súdnemu exekútorovi) vykonávajúcemu exekučnú činnosť odmenu vyššiu, ako mu patrila.

Pri posúdení opodstatnenosti skutkovým stavom vymedzeným nárokom ako neoprávnene vyplatenej odmeny za výkon exekučnej činnosti bolo treba vychádzať z jednoznačne ustáleného charakteru vzťahu medzi účastníkmi konania, ktorý sa nemôže považovať za súkromnoprávny vzťah, lebo exekútor v exekučnom konaní vykonáva úkony štátneho orgánu, ktorému je zverený výkon verejnej (štátnej) moci v rozsahu ustanovenom Exekučným poriadkom a subsidiárne Občianskym súdnym poriadkom. Na strane súdneho exekútora nemôže dôjsť k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka tým, že povinný mu na základe výzvy (§ 47 ods. 1 písm. a/ Exekučného poriadku) zaplatí za výkon exekučnej činnosti vo výzve uvedenú odmenu, výška ktorej presahuje sumu zodpovedajúcu právnomu predpisu (R 13/2010).

Zodpovednosť exekútora za škodu spôsobenú ním (alebo jeho zamestnancami) v súvislosti s vykonávaním exekučnej činnosti je upravená v ustanovení § 33 Exekučného poriadku ako objektívna zodpovednosť bez ohľadu na jeho zavinenie. Predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu (tak ako vo všeobecnosti za škodu) sú vznik škody a príčinná súvislosť medzi vznikom škody a protiprávnym konaním exekútora pri výkone exekučnej činnosti ,pričom protiprávnosť tohto konania musí vyplývať z porušenia zákonom ustanovenej povinnosti (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 81/01).

Predpoklady vzniku zodpovednosti musí preukázať poškodený. Súdny exekútor sa nemôže zodpovednosti zbaviť, t. j. neexistuje žiadny deliberačný dôvod, ktorý by vylúčil zodpovednosť, ak sú splnené predpoklady jej vzniku.

Teda predpokladom vzniku zodpovednosti odporcu za škodu podľa citovaného ustanovenia je predovšetkým vznik škody.

Navrhovateľovi by vznikla škoda v sume 804, 42 €, zodpovedajúca časti vyplatenej odmeny odporcovi ako súdnemu exekútorovi , v prípade, ak by bola z jeho účtu stiahnutá odmena určená súdnym exekútorom v nesprávnej výške.

Z hľadiska skutkového stavu bolo zistené, že na základe právoplatného a vykonateľného platobného rozkazu podal oprávnený na povinného (navrhovateľa) návrh na vykonanie exekúcie (30. septembra 2005) a upovedomenie o začatí exekúcie bolo vydané 27. decembra 2005 a doručené navrhovateľovi 9. januára 2006. Dňa 30. decembra 2005 navrhovateľ zaplatil istinu vo výške 169 845, 30 Sk . Trovy konania vo výške 8 490 Sk, trovy právneho zastúpenia vo výške 14 042 Sk a trovy právneho zastúpenia v exekučnom konaní vo výške 7 795 Sk nabehli na účet súdneho exekútora 18. januára 2006. Dňa 26. januára 2006 bol odporcom vydaný príkaz na vykonanie exekúcie prikázaním pohľadávky z účtu v banke , ktorým prikázal príslušnej banke (po doručení príkazu) odpísať zvyšnú časť príslušenstva pohľadávky a trovy exekúcie (odmenu súdneho exekútora) z účtu povinného (navrhovateľa) vo výške 88 006 Sk (príslušenstvo 32 271 Sk a odmena 55 735 Sk).

Z toho vyplýva, že exekúcia bola vykonaná (na základe exekučného príkazu) - odpísaním z účtu navrhovateľa (povinného) v banke v rozsahu zvyšnej časti príslušenstva (vrátane trov exekúcie).

Podľa navrhovateľa správne mala byť určená odmena súdneho exekútora zo sumy 200 172, 30 Sk (169 845, 30 Sk + 8 490 Sk +14 042 +7 795) len 10 % (nie 20 % ako určil súdny exekútor) t. j. 20 017, 23 Sk a zo sumy 32 271 Sk zodpovedajúcej časti príslušenstva (ktorú skutočne na základe exekučného príkazu vymohol) 20 % t. j. 6 454, 20 Sk , spolu 26 471, 43 Sk a 19 % DPH (5 029, 57 Sk) = 31 501 Sk (55 735 – 31 501 = 24 234 Sk (804, 42 €). Preto dospieť k záveru o správnosti či nesprávnosti výšky odmeny určenej (a vymoženej) súdnym exekútorom bolo možné len po vyriešení čiastkovej otázky (t. j. spornej otázky medzi účastníkmi konania) a to, či zo sumy 200 172, 30 Sk patrila súdnemu exekútorovi odmena v rozsahu 10 % alebo 20 %.

Podľa § 4 ods. 1 vyhlášky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov (ďalej len „vyhláška“) v znení účinnom do 30. apríla 2008 základom na určenie odmeny súdneho exekútora za výkon exekučnej činnosti pri exekúcii na peňažné plnenie je výška vymáhanej pohľadávky , ak ďalej nie je ustanovené inak (§ 6, § 14 až 16) . To teda znamená, že za výkon exekučnej činnosti , s výnimkou opakujúcich sa plnení (§ 4 ods. 2) a s výnimkou odmeny za zriadenie exekučného záložného práva na nehnuteľnosti, odmeny pri vylúčení súdneho exekútora z vykonávania exekúcie a pri zastavení exekúcie a odmeny, ktorou sa odmeňujú paušálne jednotlivé úkony exekučnej činnosti , patrí súdnemu exekútorovi vždy odmena vypočítaná z vymáhanej sumy . Za vymáhanú sumu je treba považovať peňažnú sumu uvedenú v poverení na vykonanie exekúcie. Nemožno preto prijať záver, ktorý je v rozpore s dikciou zákona, že základom nároku pre výpočet odmeny súdneho exekútora je súdnym exekútorom skutočne vymožená peňažná suma (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn 3 MCdo 12/2009).

Uvedenému nasvedčuje aj novelizované ustanovenie § 4 ods. 1 vyhlášky účinné od 1. mája 2008 (vyhláškou č. 141/2008 Z. z.) , podľa ktorého základom na určenie odmeny súdneho exekútora za výkon exekučnej činnosti pri exekúcii na peňažné plnenie je výška vymoženej pohľadávky , ak ďalej nie je ustanovené inak, teda novelou tohto ustanovenia sa slovo „vymáhaná“ nahradilo slovom „vymožená“ . Pre úplnosť dovolací súd dodáva, že podľa prechodného ustanovenia § 27a vyhlášky č. 141/2008 Z. z. v exekučných konaniach začatých do 30. apríla 2008 patrí exekútorovi odmena podľa doterajších predpisov , exekučné konanie v danej veci bolo začaté 18. novembra 2005 .

Podľa § 46 ods. 3 Exekučného poriadku exekútor upustí od vykonania exekúcie, ak povinný splnil, čo mu ukladá rozhodnutie. Exekútor upustí od vykonávania exekúcie aj

v prípade, ak povinný plnil čiastočne a oprávnený s upustením od vykonávania exekúcie súhlasí.

Podľa § 47 ods. 3 Exekučného poriadku ak povinný uhradí pohľadávku po začatí exekučného konania skôr, ako mu uplynie lehota na podanie námietok, má exekútor nárok na náhradu trov konania vo výške ustanovenej osobitným predpisom (§ 5 ods. 2 vyhlášky MS SR č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov, ďalej len „vyhláška“) v rovnakom rozsahu ako v prípade upustenia od vykonania exekúcie.

Podľa § 5 ods. 1 vyhlášky odmena súdneho exekútora je 20 % zo základu na jej určenie, najmenej však 500 Sk a najviac 1 000 000 Sk (s účinnosťou od 1. mája 2008 sa zmenila minimálna suma na 1 000 Sk a s účinnosťou od 1. januára 2009 na sumu 33,19 € a suma 1 000 000 Sk na sumu 33 193,92 €).

Podľa ods. 2 tohto ustanovenia ak súdny exekútor upustí od vykonávania exekúcie podľa § 46 ods. 3 zákona č. 233/1995 Z. z., patrí mu 50 % z odmeny vypočítanej podľa ods. 1.

Zo zisteného skutkového stavu a v súlade s citovaným ustanovením § 4 ods. 1 vyhlášky základom na určenie odmeny súdneho exekútora podľa citovaného § 5 ods. 1 vyhlášky v danej veci bola výška vymáhanej pohľadávky t. j. pohľadávka špecifikovaná v upovedomení o začatí exekúcie z 27. decembra 2005 doručeného navrhovateľovi 9. januára 2006, t. j. istina, úrok z omeškania, trovy konania, trovy právneho zastúpenia a trovy právneho zastúpenia v exekučnom konaní. Navrhovateľ po začatí exekučného konania t. j. 18. novembra 2005 do uplynutia lehoty na podanie námietok t. j. 23. januára 2006 (námietky podané neboli) uvedenú vymáhanú sumu nezaplatil, keďže suma 88 006 Sk nabehla na účet odporcu až 30. januára 2006. Preto podľa názoru dovolacieho súdu správne odporca ako súdny exekútor určil odmenu podľa § 5 ods. 1 vyhlášky t. j. 20 % zo špecifikovaného základu na jej určenie. Vzhľadom na uvedené neboli v danej veci splnené podmienky na aplikáciu ustanovenia § 47 ods. 3 v spojení s § 46 ods. 3 Exekučného poriadku a tým na určenie odmeny súdneho exekútora podľa § 5 ods. 2 vyhlášky.

Teda odporcovi ako súdnemu exekútorovi patrila v predmetnej veci odmena vo výške 20 % zo základu na jej určenie t. j. z vymáhanej sumy špecifikovanej v upovedomení o začatí exekúcie. Preto navrhovateľ nepreukázal splnenie predpokladov vzniku zodpovednosti odporcu za škodu (§ 33 Exekučného poriadku) t. j., že by mu

vznikla škoda protiprávnym konaním odporcu (určením výšky odmeny v rozpore s právnymi predpismi) a tým ani existenciu príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a protiprávnym konaním odporcu.

Z uvedených dôvodov je zrejmé, že navrhovateľ neopodstatnene napadol rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nespočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) a keďže neboli zistené ani ďalšie dôvody uvedené v § 241 ods. 2 O.s.p., ktoré by mali za následok nesprávnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zamietol.

V dovolacom konaní procesne úspešnému odporcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti navrhovateľovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. júna 2015

JUDr. Oľga Trnková, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Pudmarčíková

